

ninger henvises til det daværende udvalgs spørgsmål 55 og besvarelsen heraf.

I forbindelse hermed blev der foretaget en vurdering af antallet af virksomheder inden for detailhandelen, som efter en sådan udvidelse af det afgiftspligtige vareområde ville være „blandede“, det vil sige føre både afgiftspligtige og afgiftsfri varer. Herom henvises til daværende udvalgs spørgsmål 57 og besvarelsen heraf.

Derimod ses der ikke i 1962 at være foretaget undersøgelser af, hvad en sådan ændring af afgiftspligtens omfang i øvrigt måtte medføre af ændringer i afgiftssystemet, herunder om det var muligt at holde landbrug og gartneri uden for registreringspligten. I departementet foreligger hverken notater herom eller skitser til udformning af lovtækt.

På givne foranledning skal man oplyse følgende til sammenligning af det forventede antal registreringspligtige virksomheder under en merværdiafgift i henholdsvis Danmark og Sverige.

Antallet af registrerede virksomheder under en merværdiafgift i Danmark kan efter de senest foreliggende optællinger opgøres til ca. 365.000. Da en del af de til grund for dette tal liggende oplysninger er flere år gamle, og da virksomhedstallet er faldende, kan det virkelige tal antages at blive noget lavere. Ifølge den svenske betænkning om merværdiafgift anslås virksomhedstallet i Sverige at ville blive ca. 440.000.

Årsagen til, at forskellen mellem tallene for Danmark og Sverige ikke er større, må bl. a. søges i det relativt større antal landbrugsvirksomheder i Danmark. Medens den svenske betænkning regner med ca. 200.000 landbrug, er der efter den seneste landbrugstælling ca. 177.000 landbrug i Danmark. På tilsvarende måde er der relativt flere detailhandlere i Danmark end i Sverige. Den danske erhvervstælling fra 1958 opgør således antallet af detailforretninger til ca. 62.000, medens det tilsvarende svenske tal for 1951 er ca. 83.000.

Supplerende besvarelse (af 8. september 1965):

I slutningen af 1956 nedsatte finansministeren et udvalg med den opgave at udarbejde en betænkning bl. a. om de økonomiske og afgiftstekniske problemer, der

knytter sig til en almindelig omsætningsafgift. Arbejdet blev afsluttet i august 1958 (betænkning nr. 202).

Herefter nedsatte ministeren et nyt udvalg med den opgave at udarbejde lovforslag med bemærkninger samt vejledning til erhvervslivet og toldvæsenet vedrørende en almindelig omsætningsafgift i detailledet og engrosledet. En første betænkning om et detailetsforslag blev afgivet i november 1960 og en tillægsbetænkning i december 1961. I foråret 1961 påbegyndte udvalget desuden arbejdet med en engrosledsaft. En betænkning herom var færdig i april 1962. Arbejdet blev fremskyndet af hensyn til de folketingsforhandlinger om skatte- og afgiftsproblemer m. v., som førte til omsforliget i forsommeren samme år. Intet af disse forslag havde på forhånd været drøftet med erhvervene.

2. Da finansministeren i 1958 nedsatte det foran nævnte udvalg, betonedes han, at et lovforslag om en detailetsafgift skulle udarbejdes under den forudsætning, at bl. a. visse levnedsmidler skulle holdes uden for afgiftspligten. Fritagelserne på dette område kom ifølge det i marts 1962 fremsatte lovforslag til at omfatte frugt og grøntsager, mælk, fløde og smør samt æg og rugbrød. Det hedder i lovforslagets bemærkninger: „Begrundelsen for, at disse varer foreslås fritaget for afgift, er *især*, at man så kan fritage rene landbrugs- og gartnerivirksomheder for at skulle opkræve omsætningsafgift ved salg af deres produkter.“

Problemet med at undgå en afgiftsbelastning af disse ikke registrerede virksomheders driftsmidler blev forsøgt løst ved i loven at opstille lister over så mange af landbrugets råvarer og driftsmidler som praktisk muligt og gøre disse varer afgiftsfri i sig selv. Denne løsning — der blev overført på engrosomsen — har vist sig ikke at være god. På den ene side klager landbruget over, at ikke *alle* dets driftsmidler er afgiftsfri, og på den anden side volder de gældende afgiftsfritagelser allerede under engrosomsen betydeligt besvær, såvel for landbrugernes leverandører som for den offentlige administration. Landbrugernes leverandører vil blive yderligere belastet i deres administration af afgiften, jo mere landbrugets „friliste“ udvides (problemet med blandede forretninger).

Under en detailetsafgift volder praktise-